Súd:	Krajský súd Bratislava
Spisová značka:	8Co/604/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1514212850
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jana Vlčková
ECLI:	ECLI:SK:KSBA:2016:1514212850.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vlčkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej, v právnej veci navrhovateľa: Y.. Y. T., X. O. XXX/X, B. - S., zastúpeného advokátom: JUDr. Ľudovít Štanglovič, so sídlom Jarmočná 2264/3, Šaľa, proti odporcovi: News and Media Holding a.s., Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 47 256 281, zastúpenému: SCHWARZ advokáti s. r. o., so sídlom Podbrezovská 40, Bratislava, o ochranu osobnosti s návrhom na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, zo dňa 24. júna 2015, č.k. 24C 270/2014-279, jednohlasne takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej p o t v r d z u j e.
Vo výroku o trovách konania napadnutý rozsudok m e n í tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 4.866 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 1.353,49 eur, právnemu zástupcovi navrhovateľa JUDr. Ľudovítovi Štanglovičovi, advokátovi so sídlom Jarmočná 2264/3, Šaľa, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uložil súd prvého stupňa odporcovi povinnosť zdržať sa neoprávnených zásahov spôsobilých porušiť, či ohroziť právo na ochranu osobnosti navrhovateľa, konkrétne sa zdržať tvrdenia o tom, že je navrhovateľ zvučným menom v slovenskom podsvetí a akejkoľvek spojitosti navrhovateľa s podsvetím a povinnosť uverejniť do ôsmych dní od právoplatnosti rozsudku ospravedlnenie v rámci témy v "O. L. O.W. L. X J. s titulom v bežnej veľkosti názvu článku "C. Y.. Y. T.W." a s nasledovným textom v bežnej veľkosti písma článku v znení: "P. Č. XX O. L. X J. Z. X.XX.XXXX bol uverejnený na strane XX - XX článok s názvom "V.", v ktorom sme napísali "T.N. Z. B. W. H. I. H. Š. X.. J. L. N. L. U. na W.É. U. Y. W.. T., W. U. J. G. L. P. L., H. B. U. proti Q. Y. T., P. T., Ľ. K., Č.N. W. T.. Z. T. P. U. L..". Z uvedenej informácie vyplynulo spájanie bývalého L. Y.. Y. T. s podsvetím. Za takéto vyjadrenie sa Y.. Y. T. verejne ospravedlňujeme. V žiadnom prípade nemožno spájať Y.. Y. T. s podsvetím a akékoľvek takéto informácie sú nepravdivé. Zároveň sa ospravedlňujeme, že sme zasiahli aj do profesionálnej cti bývalého W.V. L. P. B. Y.. Y. T.W., ktorý celú svoju profesionálnu kariéru vykonával poctivo a riadne a práve on konal v záujme štátu voči osobám podozrivým zo spáchania trestnej činnosti". Zároveň odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku návrh v časti nemajetkovej ujmy zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na ich náhradu, keď dospel k záveru, že návrh je v časti o priznanie ospravedlnenia, uloženia povinnosti zdržať sa zásahov do osobnostných práv navrhovateľa, a čiastočne i pokiaľ ide o uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, podaný dôvodne. Vychádzal zo zistenia, že Uznesením vyšetrovateľa Národnej kriminálnej agentúry Prezídia PZ, národnej protizločineckej skupiny, expozitúra Západ, pod ČVS: PPZ-136/NKA-PZ-ZA-2013 zo dňa 11.2.2013 bolo začaté trestné stíhanie vo veci v bode č.1./ za prečin podplácania

podľa § 333 ods. 1,ods. 2 písm. b/ Tr. zákona a v bode č. 2./ za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v štádiu prípravy a dňa 22.3.2013 bolo uznesením vyšetrovateľa pod ČVS: PPZ-136/NKA-PZ-ZA-2013 začaté trestné stíhanie vo veci v bode č. 1/ za zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a bode č. 2./ za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák, pričom dňa 23.8.2013 bolo uznesením vyšetrovateľa pod ČVS: PPZ-136/NKA-PZ-ZA-2013 voči navrhovateľovi vznesené obvinenie pre zločin prijímania úplatku na skutkovom základe uvedenom v predmetnom uznesení. Dôkazmi svedčiacimi proti nemu mala byť výpoveď svedka Y. W.. a /údajné/ nahrávky, ktoré tento svedok predložil, ktoré však; ako to vyplynulo z jednoznačných záverov znaleckého posudku č. 2/2013, vypracovaného Ústavom kriminalistiky a kriminológie Bratislava dňa 29.10.2012; hlas patriaci navrhovateľovi neobsahovali, a preto bolo Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR sp.zn. VII/2 Gv 25/13-39 zo dňa 28.11.2013, právoplatným dňa 28.11.2013, trestné stíhanie voči navrhovateľovi zastavené. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že dňa 23.8.2013 odporca zverejnil na svojom internetovom portáli článok nazvaný "Q. B. L. pre L. Z.H. H. B. L.", v ktorom sa uvádza, že "G. O. B. Z.. Y. na B. Z. J. Y. H. W.. Na Ď. Č.H. Z. Z. Z. O. G. C. P. H. L. Y. T. S. C. U. W. Z. B.. Z. predloženého prepisu nahrávok mal preukázané, že osoba navrhovateľa na nahrávkach vôbec nefiguruje, vystupuje na nich len osoba oslovovaná ako "L.B. J. H. J., teda odporca nesprávne spojil uvedené označenie s osobou navrhovateľa, aj keď s označením "osoba vystupujúca ako L. Y. T.", čím vytvoril u čitateľa dojem, že ide o osobu navrhovateľa, a teda poskytol čitateľskej verejnosti nepravdivú informáciu. Dňa XX.X.XXXX odporca zverejnil na internetovom portáli A..L..sk <V.:/..L..sk> Č. U. B. ". D. Z. V.: Q. B.U. L. C. Z. W., v ktorom sa o.i. uvádza: "C. Y. na Z. B.P., P. W. W. C. U. V. L. Q. T.. Q. D., Ž.Q. N. C. V. Z., O. U. Č. na Z. L.. N. C. Ú. B. P. P. XX-O.Í. Q.. Dňa XX.X.XXXX na svojom internetovom portáli odporca zverejnil článok nazvaný ". T.: Q. Z., P. W. U. C. T. O.N. L., v ktorom sa o.i. uvádza ". O. L. na P. B. Z. G. XXXX-XXXX, W. T. K. X. Š. B. L.G. Y. T.. V záveroch predbežného vyjadrenia k skúmaniu v rámci znaleckého posudku č.p. 2/2013 znalecká organizácia konštatuje, že vykonané skúmanie pozitívne identifikovalo Y. W. ako osobu označenú v sporných nahrávkach, avšak v prípade porovnávania osoby oslovovanej "L.B. J." identifikáciu znalec neurčil, keď poukázal na problematickosť skúmania z dôvodu odlišností rečových atribútov. Zároveň bolo konštatované, že nemožno vylúčiť, že nahrávky boli vyhotovené podľa dopredu naplánovaného scenára s iným hovoriacim, ako je deklarované. Na základe uvedeného v tituloch aj textoch predmetných článkov odporca jednoznačne uviedol nepravdivú informáciu o zhode hlasu v súvislosti U. Q. B. L., ktorú predbežné skúmanie nijakým spôsobom nepotvrdilo, naopak v prípade osoby vystupujúcej na nahrávkach ako "L. J." boli vyjadrené pochybnosti o takejto zhode. V rovnakom kontexte tiež za nepravdivú informáciu súd vyhodnotil, že na nahrávkach má figurovať bývalý Š. B. L., keďže na nahrávkach vôbec nefiguruje meno a priezvisko navrhovateľa. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal preukázané, že odporca informoval o trestnom konaní vedenom národnou kriminálnou agentúrou pod ČVS: PPZ-136/NKA-PZ-ZA-2013 prostredníctvom periodickej tlače, ktorú vydáva a aj na portáli A..L..sk <V.:/..L..sk>, ktorý prevádzkuje. Poukázal na to, že v týždenníku L. X J. Č.. XX X. J. X.XX.XXXX uverejnený článok s názvom "V.", ktorého prvý odsek znie: "T. Z. B. W. H. I. H. Š. X.. J. L. N. L. U.X. na W. U. Y. W.. T., W. U. G. L. P. L., H. B. U. proti Q. Y. T., P. T., Ľ.C. K. Č. W. T.. Z. T. P. U. L..". Poukázal tiež na skutočnosť, že navrhovateľ dňa XX.XX.XXXX vyzval odporcu na uverejnenie ospravedlnenia za nepravdivé tvrdenie v čísle XX O. L. X J. Z. X.XX.XXXX na uverejnenie dodatočného oznámenia v zmysle ust. §9 ods. 4,5 zákona č. 167/2008 Z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve, pričom však odporca neuverejnil v zákonnej lehote dodatočné oznámenie o výsledku trestného stíhania vedeného voči navrhovateľovi, ani ospravedlnenie a na predmetnú žiadosť nereagoval. Z výpovedí navrhovateľa a svedkov Y.. T. J., Y.. Y. T., T.. T. U.W., Y.. Y. I. - L. W. L. P. B., ustálil, že navrhovateľ L. P. K. L. O. XX G.; B. H. G. L.O., B. H. B. W. L. P. X., po G. XXXX H. okresný L. P. B. H. C. G. XXXX J. G. XXXX H. W. L. P. B., pričom bol všeobecne považovaný za poctivého, nezištného a neskorumpovateľného L., ktorý bol prísny vo vzťahu k podriadeným, avšak sa vedel postaviť za zamestnancov pri pracovných aj osobných problémoch, bol vážený a rešpektovaný pre jeho osobnosť, pričom výroky odporcu v predmetnom článku v týždenníku L. X J.; v ktorom bol jednoznačne identifikovaný, menom aj funkciou; ho spájali s osobami z podsvetia ako T., T., W., Č. P. P. B., kde bol známou osobou nielen medzi L.O., širokú odozvu a dotkla sa všetkých L.. Z týchto výpovedí mal tiež preukázané, že predmetný článok navrhovateľa rozčúlil, narušil jeho vzťahy na bývalom pracovisku medzi kolegami, po jeho vyjdení prestal spoločensky žiť, utiahol sa do ústrania a zhoršil sa mu zdravotný stav. Na druhej strane, svedkovia N.. T. W. (X. navrhovateľa), T.. J. T. (J. navrhovateľH.) H. T.. O. T. (U. navrhovateľa) potvrdili, že uverejnenie daného článku zaskočilo celú rodinu, nakoľko navrhovateľ nikdy nemal nijakú aféru, a až keď odišiel do dôchodku, spojili ho

so skupinou nitrianskych mafiánov, tým, že ho zahrnuli medzi osoby, ktoré označili ako zvučné mená slovenského podsvetia. V rodine to brali ako veľkú urážku, ako očiernenie celej rodiny, v ktorej je syn navrhovateľa Q.Ú., J. Y. U., volali im príbuzní z iných častí Slovenska, a navrhovateľovi sa "všetko zrútilo", keď po odchode do dôchodku žil spoločenským životom, venoval sa vnučke, kolegovia ho volali na akcie, udržiavali intenzívny kontakt, avšak po publikovaní článku sa oslavám vyhýbal, kontakt sa výrazne obmedzil, stretáva sa len s najbližšou rodinou, jeho zdravotný stav sa rapídne zhoršil, je ťažšie komunikatívny, nemôže sa baviť o práci, je alergický na všetko, čo s prácou súvisí, nakoľko si 39 rokov budoval renomé, zakladal si na tom, že je L., pričom keď sa dozvedel, že jeho meno je spájané s mafiou, povedal, že najhoršie čo sa mu mohlo stať je, že je na jednej lodi s ľuďmi ako T., K. H. T.. Takto ustálený skutkový stav veci po právnej stránke posúdil podľa ust. § 11, § 13 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, a dospel k záveru, že odporca svojimi výrokmi, ktorými navrhovateľa spoločne s osobami P. T., Ľ. K. H. W. T. označil za zvučné meno slovenského podsvetia, neoprávnene zasiahol do osobnostných práv navrhovateľa, ktorý zásah bol objektívne spôsobilý privodiť mu ujmu, keď odporca svojím konaním, a to rozširovaním týchto nepravdivých difamačných skutkových tvrdení o navrhovateľovi, zasiahol do jeho profesionálnej cti medzi bývalými kolegami - L., i širokej odbornej verejnosti. V tejto súvislosti zdôraznil, že uvedenie mena navrhovateľa s menami osôb pohybujúcich sa v slovenskom podsvetí pre bežného čitateľa nepochybne vyvoláva dojem, že všetky menované osoby a ich činnosť spolu súvisia, čo je tvrdenie nepravdivé, keďže navrhovateľ v čase vykonávania prokurátorskej praxe predstavoval zástupcu štátu v protispoločenskej činnosti práve proti osobám podozrivým zo spáchania trestnej činnosti. Neakceptoval v tejto súvislosti argumentáciu odporcu, opierajúcu sa o vysvetlenie autora článku, že meno navrhovateľa ako krajského prokurátora bolo zvučné v trestnom konaní, teda aj v podsvetí, keď autor článku navrhovateľa spojil s odcudzovanou činnosťou, resp. osobami takúto činnosť vykonávajúcimi, čím došlo k zásahu do práva na česť a dôstojnosť navrhovateľa a jeho vážnosť v spoločnosti, predovšetkým v právnickom prostredí, v ktorom sa celý život profesionálne realizoval. Poukázal na to, že zverejnené informácie čitateľská verejnosť mohla vnímať skreslene a mohla spájať osobu navrhovateľa s osobami zo slovenského podsvetia, a preto, keď zverejnenie nepravdivých informácií o fyzickej osobe treba v zásade vždy považovať za neoprávnený zásah do osobnostných práv, a nakoľko na základe nepravdivej informácie tretie osoby môžu dotknutú fyzickú osobu posudzovať skreslene (rozsudok NS ČR sp.zn. 30 Cdo 923/2004 zo dňa 19.11.2004). So zreteľom na skutočnosť, že predmetný článok bol uverejnený v tlači sa zaoberal tiež otázkou konkurencie práva na informácie na strane jednej a práva na ochranu osobnosti na strane druhej, pričom; rešpektujúc relevantnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v danej otázke; dospel k záveru, že napriek skutočnosti, že navrhovateľ bol prokurátorom, teda verejne činnou osobou, ktorá musí znášať prípadný zvýšený záujem médií o svoju osobu podstatne viac ako bežní občania, je potrebné poskytnúť jeho ochranu osobnostným právam, keď napadnuté výroky, publikované v periodiku odporcu; predovšetkým spojenie mena navrhovateľa s menami osôb zo slovenského podsvetia; boli nepravdivými skutkovými tvrdeniami spôsobilými zasiahnuť do cti navrhovateľa, a neoprávnenosť zásahu nemôže byť vylúčená len preto, že ten, kto difamujúcimi skutkovými tvrdeniami zasiahol, konal v dobrej viere, že uvedené tvrdenia sú pravdivé, nakoľko záujmom spravodajstva o spoločenské problémy nemožno ospravedlniť zásah do cti a ľudskej dôstojnosti. Dospel preto k záveru, že boli splnené predpoklady pre vyhovenie podanému návrhu v časti uverejnenia požadovaného ospravedlnenia a uloženia povinnosti zdržať sa ďalších zásahov do osobnostných práv navrhovateľa. Vo vzťahu k uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy peniazoch vychádzajúc z ustanovenia § 13 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka poukázal na to, že zásah do osobnostných práv navrhovateľa mal vzhľadom na vysoký náklad a predajnosť periodík odporcu J. L. X J. H. O. L. X J. širokú publicitu. S prihliadnutím na skutočnosť, že tlačové médiá odporcu podstatným spôsobom pôsobia na vytváranie verejnej mienky, ktorá ním podané informácie prijíma ako dôveryhodné a pravdivé, konštatoval, že zverejnenie predmetných tvrdení malo značný negatívny vplyv na navrhovateľa, ktorý sa v dôsledku uverejnenia článkov utiahol zo spoločenského života, stratil záujem o komunikáciu s ľuďmi, negatívny vplyv sa prejavil aj na jeho psychike, strate predchádzajúcej ľudskej srdečnosti, avšak i na jeho blízkych príbuzných, bývalých spolupracovníkov a priateľov, a preto vychádzal zo zistenia, že neoprávnený zásah do osobnostných práv navrhovateľa mal značnú intenzitu. Osobitne zdôraznil, že nepravdivé skutkové tvrdenia; vykresľujúce navrhovateľa ako prokurátora spojeného s trestnou činnosťou; odporca zverejnil vo viacerých článkoch svojich periodík, články vplývali na množstvo oslovených čitateľov na celom území Slovenska, spôsobili značnú mieru zníženia dôstojnosti a vážnosti osoby navrhovateľa v spoločnosti, a preto dospel k záveru, že na nápravu vzniknutého stavu nemôže postačovať len ospravedlnenie ako morálna satisfakcia, a preto je návrh dôvodný i v časti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri posudzovaní oprávnenosti požadovanej výšky nemajetkovej ujmy vychádzal aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva,

podľa ktorej najvyššia nemajetková ujma prináleží ochrane práva na život, v ktorých prípadoch bola priznaná v prípade použitia neprimeranej sily pri zadržaní, ktoré spôsobilo smrteľné zranenia pri zatýkaní nemajetková ujma vo výške 20.000 eur (Wasilewska and Kulacka proti Poľsku), v prípade zabitia štyroch rodinných príslušníkov počas bezpečnostných operácií nemajetková ujma v celkovej výške 120.000 eur (Abuyeva a ďalší proti Rusku), v prípade smrti počas policajného zadržania nemajetková ujma vo výške 45.000 eur (T. proti U.), a konštatoval, že napriek tomu, že zásah do osobnostných práv navrhovateľa mal širokú publicitu a do cti navrhovateľa bolo značne zasiahnuté, nemôže byť náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv navrhovateľa v danej veci priznaná vo výške porovnateľnej, ako pri zásahu do práva na život so smrteľnými následkami. Náhradu nemajetkovej ujmy vo výške uplatnenej návrhom preto považoval za neprimerane vysokú a nadnesenú, keď s prihliadnutím na všetky okolnosti danej veci považoval za adekvátnu nemajetkovú ujmu v sume 5.000 eur, spôsobilej poskytnúť zodpovedajúcu finančnú satisfakciu za porušenie osobnostných práv navrhovateľa. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., a žiadnemu z nich náhradu trov konania nepriznal, s poukazom na skutočnosť, že obaja účastníci boli v konaní čiastočne úspešní.

Proti tomuto rozsudku, do zamietajúcej časti výroku vo veci samej, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ domáhajúc sa jeho zmeny a priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v celej uplatnenej výške 160.000 eur dôvodiac tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, na základe vykonaných dôkazov dospel súd prvého stupňa k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že prvostupňový súd nesprávne ustálil výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď nedostatočne prihliadol na okolnosti danej veci ustálené vykonaným dokazovaním, pokiaľ ide o následky zásahu spočívajúce v značnom znížení dôstojnosti navrhovateľa v spoločnosti, v rodine, v súkromnom živote vo vzťahoch, v očiach bývalého pracovného kolektívu a širšej verejnosti. Poukázal v tejto súvislosti na potrebu rešpektovania ústavného princípu právnej istoty a argumentáciu prvostupňového súdu rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa výšky náhrady nemajetkovej ujmy v prípade zásahov do práva na život označil za nesprávnu, keď takýmto posúdením súd prvého stupňa vylúčil správnu aplikáciu ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré súdu ukladá vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy posudzovať a hodnotiť následky neoprávneného zásahu pre poškodenú osobu v rodine, súkromí, vo vzťahoch, v pracovnom kolektíve, verejnosti vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu. Zdôraznil, že na rozdiel od prípadov, na ktoré poukazoval súd prvého stupňa, navrhovateľ bude prakticky do konca života žiť s tým, že bol spájaný s podsvetím, keď bol označený za zvučné meno v slovenskom podsvetí a úplatkárskou trestnou činnosťou, ktoré informácie sa dostali k jeho rodine, bývalým kolegom, širšej verejnosti, narušili sa jeho vzťahy s priateľmi, ktoré sú nereparovateľne, zmenila sa jeho povaha a jeho takmer XX G.B. L. H. L. nebola pozitívne ohodnotená, ale dostalo sa mu verejnej najväčšej urážky pre dlhoročného prokurátora v podobe spájania s podsvetím a úplatkárskou trestnou činnosťou, a preto dôsledky zásahov do budúcnosti nemožno kvantifikovať ani reparovať. Uvedené skutočnosti podľa neho súd prvého stupňa pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy riadne nezohľadnil a jeho závery, ktoré vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto nemožno považovať za správne a zodpovedajúce skutkovému stavu zistenému vykonaným dokazovaním. Namietal tiež, že súd prvého stupňa nesprávne rozhodol o trovách konania, keď podľa § 142 ods. 2 O.s.p. žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, hoci v základe svojho nároku mal plný úspech a návrh bol zamietnutý iba pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy, teda iba v časti, v ktorej výška plnenia závisela od úvahy súdu, a preto boli splnené predpoklady na rozhodnutie o trovách konania podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku; do vyhovujúceho výroku vo veci samej; podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie i odporca, domáhajúc sa jeho zmeny a zamietnutia podaného návrhu v celom rozsahu dôvodiac vecnou nesprávnosťou a nepreskúmateľnosťou rozsudku súdu prvého stupňa vo vyhovujúcej časti. Poukázal na to, že zo súvetia "T., W.Ý. U. J. G. L. P. L., H. B. U. proti Q. Y. T., P. T.Q., Ľ. K., Č. W. T.. Zvučným mená v slovenskom podsvetí" nemožno vyvodiť označenie navrhovateľa ako zvučné meno v slovenskom podsvetí, keď tento je potrebné chápať v kontexte celého článku. Po citovanom súvetí totiž predmetný článok obsahuje rozsiahly text, ktorý spochybňuje dôveryhodnosť svedka Y. W., ktorý je korunným svedkom v korupčnej kauze bývalého B. L. Y. T., podrobný popis osôb P. T., Ľ. K. H. W. T. a ich trestnej činnosti, teda uvedených osôb ako zvučných mien v slovenskom podsvetí, avšak neobsahuje žiadne informácie o navrhovateľovi, ktoré by ho medzi tieto zvučné mená slovenského podsvetia zaraďovali, a preto z kontextu článku je zrejmé, že dovetok "Z.T. T. v slovenskom podsvetí." sa nevzťahuje na osobu navrhovateľa, ale na osoby P. T.Q., Ľ. K., Č. W. T., ktorých konania sa ďalej v článku popisujú. Poukázal tiež na to, že označenie týchto troch osôb ako zvučné mená v slovenskom

podsvetí nie je tvrdením faktu, ale hodnotiacim úsudkom, ktorý nemožno podriadiť dokazovaniu "miery zvučnosti" v slovenskom podsvetí, pričom bežný čitateľ je schopný rozlíšiť v akom ponímaní rezonujú v slovenskom podsvetí mená P. T., Ľ. K., Č. W. T. a v akom mená L.Á., teda aj navrhovateľa. Uvedenie mena navrhovateľa s menami osôb pohybujúcich sa v slovenskom podsvetí v predmetnom článku pre bežného čitateľa podľa záverov súdu nepochybne vyvoláva dojem, že všetky menované osoby a ich činnosť spolu súvisia, čo je tvrdenie pravdivé, kedže navrhovateľ v čase vykonávania prokurátorskej praxe predstavoval zástupcu štátu v protispoločenskej činnosti práve proti osobám podozrivým zo spáchania trestnej činnosti. Namietal preto, že úvaha súdu prvého stupňa, podľa ktorého uvedenie mena navrhovateľa s menami osôb pohybujúcich sa v slovenskom podsvetí v predmetnom článku pre bežného čitateľa nepochybne vyvoláva dojem, že všetky menované osoby a ich činnosť spolu súvisia, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Zdôraznil, že vety označené v znení ospravedlnenia neboli spôsobilé navrhovateľovi privodiť ujmu vo sfére jeho profesionálnej cti, keď všetci jeho bývalí kolegovia vedeli rozlíšiť osoby, ku ktorým sa vzťahovalo označenie ". T. P. U. L. O..Y.. T., K. H. T. C. Y. C. Q.. V súvislosti s osobou navrhovateľa poukázal na to, že je X. W. L., teda osoba riadiaca W. L.G. a významný predstaviteľ výkonnej štátnej moci a je potrebné ho považovať za osobu verejného záujmu aj po skončení výkonu funkcie, po odchode do dôchodku, nakoľko predmetom zverejnených informácií je jeho činnosť v čase keď funkciu vykonával. Namietal tiež, že za stavu, keď v rozhodnom období boli články o navrhovateľovi a reportáže zverejnené aj v televíziách, inej periodickej tlači, ako aj na internete, v konaní nebola žiadnym spôsobom preukázaná príčinná súvislosť medzi zverejnením predmetných článkov a popisovanými následkami na strane navrhovateľa, keď táto súvislosť nevyplýva zo žiadneho z vykonaných dôkazov. Napokon, vo vzťahu k priznanej náhrade nemajetkovej ujmy vytýkal súdu prvého stupňa, že odôvodnenie jej priznania je príliš všeobecné, nekonkrétne pokiaľ ide splnenie hmotnoprávnych predpokladov vzniku práva na túto náhradu nemajetkovej ujmy, a preto je i v tejto časti napadnutý rozsudok nepreskúmateľný.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu, v medziach dôvodov podaných odvolaní navrhovateľa a odporcu, ktorými je viazaný (§ 212 ods.1 O.s.p.), vrátane konania, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods.2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vo veci samej vecne správny.

Súd prvého stupňa vykonal v prejednávanej veci náležité dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žalobného návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti odporcovi uverejniť ospravedlnenie v znení špecifikovanom v petite návrhu, povinnosti zdržať sa ďalších zásahov do jeho osobnostných práv, ako aj zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu neoprávneného zásahu do jeho osobnostných práv (§ 120 ods. 1,4 O.s.p.), zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 132 O.s.p. dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe následne vyvodil aj správny právny záver, že v danom prípade boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie navrhovaného ospravedlnenia i primeraných obmedzení s cieľom vylúčiť zásah do osobnostných práv navrhovateľa v budúcnosti (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže v konaní boli preukázané také nepravdivé a difamačné tvrdenia odporcu, ktorými došlo k takému zníženiu profesijnej dôstojnosti a cti navrhovateľa u odbornej i laickej verejnosti v značnej miere, že priznanie morálnej satisfakcie sa v danom prípade javí ako nepostačujúce, a svoje úvahy, na základe ktorých dospel k záveru o splnení zákonných predpokladov pre priznanie morálnej satisfakcie, ochrany pred ďalšími zásahmi do osobnostných práv, ako aj dôvody, na základe ktorých ustálil výšku peňažnej satisfakcie, aj náležite v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil; a preto je nedôvodná aj námietka odporcu, ktorý prvostupňovému súdu vytýkal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku.

So zreteľom na uvedené odvolací súd, stotožňujúc sa s odôvodnením súdu prvého stupňa v celom rozsahu, napadnutý rozsudok vo veci samej ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že považuje za potrebné ho doplniť - na zdôraznenie jeho správnosti, o dôvody poukazujúce na niektoré právne významné aspekty prípadu z hľadiska odvolacích námietok odporcu i navrhovateľa.

Pre vznik zodpovednosti za neoprávnený zásah je potrebná existencia protiprávneho zásahu objektívne spôsobilého vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v priamej príčinnej súvislosti s ktorou došlo k neoprávnenému zásahu. Všetky podmienky musia byť splnené súčasne, aby vznikol právny vzťah, obsahom ktorého je právo fyzickej osoby domáhať sa ochrany a povinnosť subjektu zásahu súdom uloženú povinnosť znášať. Zásah musí byť spôsobilý narušiť integritu fyzickej osoby, znížiť hodnotu jej osobnosti, privodiť jej ujmu na cti, dôstojnosti a spoločenskej vážnosti. Ide o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie pôvodcu neoprávneného zásahu, jeho úmysel či konanie v dobrej viere, a preto nie je rozhodujúce, či konal pôvodca zásahu úmyselne či len nedbalo

určité tvrdenia preberal a ďalej rozširoval - spoliehajúc sa na ich pravdivosť, ako aj bez ohľadu na to, či si bol vedomý neoprávnenosti zásahu. Následky neoprávneného zásahu preto nemôžu byť vylúčené dôkazom tzv. ospravedlniteľného omylu.
Neoprávnený zásah do osobnosti možno vyvolať uverejnením nepravdivých údajov dotýkajúcich sa dobrého mena, cti, vážnosti, dôstojnosti osoby, uverejnením síce pravdivých skutkových tvrdení, ktoré však majú osočujúcu povahu, a teda pôsobia difamačne, vyvolávajú znevažujúci dojem, alebo v neposlednom rade aj uverejnením hodnotiacich úsudkov (kritiky) pokiaľ sú neoprávnené, teda vybočujúce z hraníc vecnosti, konkrétnosti a primeranosti čo do obsahu a formy, čím sa míňajú svojho účelu. K neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby môže dôjsť ústne, písomne alebo aj iným aktívnym konaním, pričom nie je vylúčené zásah privodiť aj pasívnym správaním pôvodcu zásahu.
Súd prvého stupňa postupoval správne, keď sa pre účely posúdenia opodstatnenosti podaného návrhu zameral na posúdenie splnenia predpokladov vzniku zodpovednosti odporcu za neoprávnený zásah do osobnostných práv navrhovateľa spôsobený najmä výrokom, ktorým bol navrhovateľ zaradený medzi "zvučné mená slovenského podsvetia", vyplývajúcich z ust. § 11 Občianskeho zákonníka, a dospel k správnemu záveru, že predpoklady vzniku tejto zodpovednosti odporcu sú dané. Zároveň súd prvého stupňa dospel k správnemu záveru, že s prihliadnutím na skutkový stav zistený vykonaným dokazovaním sú splnené tiež predpoklady; vyplývajúce z ust. § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pre uloženie povinnosti sa zdržať uverejňovania predmetných difamujúcich tvrdení o navrhovateľovi, ako aj na priznanie nepeňažného zadosťučinenia v podobe ospravedlnenia špecifikovaného v návrhu, ktoré je v danej veci po formálnej i obsahovej stránke nepochybne primerané okolnostiam zásahu, a môže preto; do istej miery; poskytnúť navrhovateľovi morálnu satisfakciu. V konaní bolo totiž preukázané, že odporca uverejnil vo svojom článku výrok, ktorým odporcu nepravdivo zaradil medzi zvučné mená slovenského podsvetia, teda uverejnil o ňom výrok, ktorý je pre neho; osobitne vzhľadom na jeho dlhoročné pôsobenie vo funkcii L.O.; celkom nepochybne výrokom difamujúcim, spôsobilým vážne poškodiť jeho česť a povesť v širokej odbornej a laickej verejnosti.
Nedôvodná je v tejto súvislosti argumentácia odporcu, že predmetné súvetie je potrebné vnímať v širšej súvislosti ostatných informácii obsiahnutých v danom článku, keď tieto; vzhľadom na ich obsah; nie sú spôsobilé zvrátiť účinky sporného súvetia (teda, že autor článku navrhovateľa zaraďuje medzi členov podsvetia), a teda ani celkový kontext článku, do ktorého sa odporca snaží sporné súvetie začleniť, nie je spôsobilý vyvolať u bežného čitateľa iný dojem, než aký je zrejmý zo znenia samotného súvetia.
Rovnako je neopodstatnená námietka odporcu v podanom odvolaní, že v konaní nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi uverejnením daného článku a následkami zásahu, nakoľko z výpovedí svedkov; ktorí následky zásahu opísali takmer výlučne v spojitosti práve so zaradením navrhovateľa medzi zvučné mená slovenského podsvetia; táto súvislosť celkom jednoznačne vyplýva.
Obsah odvolania odporcu tak nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov rozsudku súdu prvého stupňa, na ktorých založil svoje rozhodnutie, z hľadiska ním uplatnených odvolacích dôvodov, keď i podľa názoru odvolacieho súdu súvetie "T., W. U. J. G. L. P. L., H. B. U. proti Q. Y. T., P. T., Ľ.C. K., Č. W. T.. Zvučným mená v slovenskom podsvetí" nepochybne navrhovateľa zaraďuje medzi zvučné mená (teda všeobecne známych členov) slovenského podsvetia, ktoré označenie je pre navrhovateľa, ktorý takmer XX G. P.P. K. L., z toho podstatnú časť ako jej vedúci predstaviteľ v B. W., mimoriadne znevažujúce (difamujúce).
Vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že nevyhnutým predpokladom vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka je, že morálna satisfakcia je nepostačujúca, t.j. nemožno ňou primerane znížiť ani vyvážiť vzniknutú ujmu. Z uvedeného potom vyplýva, že morálne zadosťučinenie je potrebné uprednostniť na eliminovanie vzniknutej nemajetkovej ujmy, a teda relutárna satisfakcia má plniť len subsidiárnu funkciu. Ďalšou podmienkou vzniku nároku je, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti, teda že osoba, vzhľadom k povahe, intenzite, charakteru, trvaniu či opakovaniu a širokému rozsahu pôsobenia nepriaznivého následku, s prihliadnutím na jej postavenie, pociťuje a prežíva ujmu ako závažnú. Vtedy treba starostlivo skúmať, či za konkrétnej situácie, za ktorej k neoprávnenému zásahu došlo, ako aj s prihliadnutím k záujmom dotknutej fyzickej osoby, možno spoľahlivo dovodiť, že by vzniknutú ujmu pociťoval ako závažnú každý na mieste a v postavení dotknutej osoby. Ďalej treba zdôrazniť, že na priznanie peňažnej satisfakcie nepostačuje len potenciálna možnosť zníženia dôstojnosti a vážnosti fyzickej osoby v značnej miere, ale musí byť bezpochyby jednoznačne preukázané, či k tejto kvalifikovanej ujme aj skutočne došlo, pričom dôkazná povinnosť je na dotknutej osobe. Nie je vylúčené, aby pre vznik nároku na peňažnú satisfakciu súd prihliadol aj k iným aspektom konkrétneho prípadu, avšak to predpokladá, aby tieto aspekty boli svojím

významom a váhou porovnateľné s výslovne zákonom kvalifikovaným kritériom zníženia vážnosti či dôstojnosti v spoločnosti v značnej miere.
Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa, že v danom prípade sa javí morálna satisfakcia vo forme ospravedlnenia ako nepostačujúca pre odstránenie následkov vzniknutej ujmy, vzhľadom na konkrétne okolnosti zásahu, t.j. intenzitu, povahu, spôsob zásahu, rozsah ujmy a jej dopad na postavenie navrhovateľa v spoločnosti, a preto by už nebola dostatočne spôsobilá účinne vyvážiť následky neoprávneného zásahu. Aj ďalšia zákonom predpokladaná podmienka pre vznik nároku na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch preto bola splnená, keď k zníženiu vážnosti osoby navrhovateľa došlo v značnej miere. Tento záver možno dovodiť z výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré preukazujú, že spájanie osoby navrhovateľa, ako bývalého prokurátora, s podsvetím, teda s osobami páchajúcimi najzávažnejšiu trestnú činnosť, nepochybne vyvolalo v odborných právnických kruhoch, avšak i v širokej verejnosti, následky v podobe značného zníženia jeho spoločenskej vážnosti, profesionálnej cti, dôveryhodnosti a bezúhonnosti.
Rovnako považuje odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu za vecne správne i pokiaľ ide o výšku navrhovateľovi priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď táto vychádza zo správne a dostatočne ustáleného skutkového stavu veci a plne zohľadňuje všetky zákonné kritériá pre jej určenie, vyplývajúce z ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa v tomto smere správne poukázal na dokazovaním ustálenú širokú publicitu zverejnených výrokov a s tým súvisiaci mimoriadny rozsah pôsobenia zásahu, ako aj na závažné následky zásahu, znásobené tým, že navrhovateľ takmer 40 rokov vykonával funkciu prokurátora a mal v širokej odbornej i laickej verejnosti povesť čestného, dôveryhodného a bezúhonného odborníka; tiež sprevádzané i zhoršením jeho zdravotného stavu i psychiky s dlhodobo pretrvávajúcimi následkami.
Za neopodstatnenú odvolací súd považuje námietku navrhovateľa, že súd prvého stupňa porovnaním rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa výšky náhrady nemajetkovej ujmy v prípade zásahov do práva na život nerešpektoval zákonom stanovené kritériá v zmysle ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, keď hoci súd prvého stupňa správne prihliadol aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v otázke priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy pri zásahu spôsobeného usmrtením blízkej osoby, primárne v toto smere vychádzal zo závažnosti vzniknutej ujmy a okolností zásahu; teda zákonom stanovených kritérií, pričom dôvody, pre ktoré sa javilo ako primerané priznať náhradu nemajetkovej ujmy práve v sume 5.000 eur, náležite vysvetlil, a v tomto smere je preto rozsudok súdu prvého stupňa i riadne odôvodnený.
Zhodnotením jednotlivých skutočností z hľadiska závažnosti vzniknutej ujmy a s prihliadnutím na konkrétne okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo, aj odvolací súd považuje za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 5.000,- eur, ktorá zabezpečí navrhovateľovi dostatočne účinné zadosťučinenie vo forme peňažnej satisfakcie, a preto pokiaľ súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy prevyšujúcej sumu 5.000,- eur zamietol, rozhodol vo veci samej vecne správne.
Nesprávne však postupoval súd prvého stupňa, keď v preskúmavanej veci o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal dôvodiac, že každý z nich mal v konaní čiastočný úspech, nakoľko navrhovateľ bol v konaní úspešný v základe nároku, a to vo všetkých častiach; t.j. v časti poskytnutia morálnej satisfakcie, uloženia obmedzení s cieľom predísť ďalším zásahom do osobnostných práv i pokiaľ ide o základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy; a neúspešný bol iba pokiaľ ide o výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá však závisí od úvahy súdu, a preto boli v danej veci splnené predpoklady na rozhodnutie o trovách konania podľa ust. § 142 ods. 3 O.s.p., t.j. priznanie náhrady trov konania navrhovateľovi v plnej výške.
Navrhovateľovi v konaní vznikli trovy spojené so zaplatením súdneho poplatku za návrh v sume 4.886 eur a tiež uplatnené a vyčíslené trovy právneho zastúpenia podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z., zo základu 2.000 eur za 7 úkonov právnej služby (prevzatie veci a príprava zastúpenia, podanie návrhu, účasť na pojednávaniach dňa 15.10.2014, 03.12.2014, 28.01.2015, 24.06.2015, výsluch na dožiadanom súde dňa 20.03.2015) po 91,29 eur + paušálna náhrada výdavkov 3 x 8,04 eur, 4 x 8,39 eur + náhrada cestovného v súvislosti s účasťou na pojednávaniach a výsluchu spolu v sume 324,49 eur, náhrada za stratu času spolu v sume 192,96 eur + 20 % DPH.
Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania zmenil (§ 220 O.s.p.) tak, že odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov; prvostupňového; konania v sume 4.886 eur a trov právneho zastúpenia 1.353,49 eur.
O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods.1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 2 O.s.p., a žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal, keďže obaja mali v odvolacom konaní čiastočný úspech.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.